HERVORMINGSTRENDS
- bouw doorloopt een transitie
- nieuwe contractvormen
- meer betrokkenheid bij ontwerp
- meer betrokkenheid in de life cycle
- meer risico overdracht
- langere garantstellingen
- nieuwe business opportunities
- meer nadruk op productontwikelling

ARBEIDSMARKT
- te weinig vaklieden
- te weinig civiel ing/ir
- te weinig installateurs
- te weining aannemers
- te veel architecten

- vaklieden → ZZPers
- grootbedrijf trekt talent

IPT BOUW PROGRAMMA
- bouwen van cluster / vereniging
- competenties ontwikkelen
  - productontwikkeling, systems engineering
- speerpunten:
  - indiv. duurzaam flexibel bouwen
  - conversie & hergebruik
  - regelgeving & versnelling
  - verbinden bouw & industr. ontwerpen
  - innovatieve oplossingen
- samenwerking met andere clusters
- verbinden, aanjagen, voortouw nemen !!!

traditioneel bedrijf krijgt **concurrentieproblemen !!**

middenbedrijf krijgt **wervingsproblemen !!**

INNOVATIE DRUK

NUL SCENARIO
- middenbedrijf verliest concurrentiekracht
- overnames door grootbedrijf
- onderneming wordt filiaal
- **verlies bovenregionale arbeidsplaatsen**
- **verlies aan innovatiekracht**
- minder hoogwaardige banen
- **talent vlucht uit Twente**

BI-POLAIRE SECTOR
- grote bedrijven groter
- meer kleine bedrijven
- overnames
- "middenveld" trekt leeg

CLUSTER BOUW TWENTE
- a la mechatorica valley / TKT
- vereniging met ca 100 leden
- steken 1% omzet in cluster (kind & cash)
- doel: vergroten concurrentiekracht
- focus: vernieuwd ondernemen in netwerk
- ontwikkeling producten, techn.& markten
- kenniscentrum UT/Saxion/ROC/Fundeon
- scheppen hoogwaardige banen
- HRM & MD traject in cluster
- behouden talent & bovenregionale banen

DE TWENTSE BOUW SECTOR

KERNCIJFERS
- 2,9 miljard omzet
- **21.500 banen (SBI 45**)
- 9,4% vd werkgelegenheid
- uitstralingseffect 47%
- uitstraling: 10.000 banen
- per saldo: 31.500 banen

BOVENREGIONAAL
- locatiequotient 135%
- **5.500** banen (SBI 45)
- uitstraling: 2.500 banen
- per saldo 8.000 banen
- **1 op 3** bovenregionaal
- 740 mln omzet

KARAKTER
- **veel MKB**
- **traditioneel**
- uitvoeringsgericht
- high trust
- sterk netwerk
- full array kennisinstell.

BEOOGDE EFFECTEN
- versterking concurrentiekracht
- sterk MKB
- dynamische bouw
- innovatie
- behoud 3500 banen
- 3% meer HBO/WO